

Polaryzacja polityczna a głosowania nad polityką gospodarczą w parlamencie: analiza dla Polski 2005-2019

Czynniki ekonomiczne są powszechnie uważane za istotne w kształtowaniu konfliktu politycznego i coraz częściej uznaje się, że zażarta walka między przeciwstawnymi obozami politycznymi może znacząco wpływać na gospodarkę. Istnieją jednak poważne wyzwania badawcze dotyczące tych sfer, które warto wziąć pod uwagę. Mianowicie, konieczne wydaje się lepsze zrozumienie konkretnych kanałów, za pomocą których polaryzacja polityczna może oddziaływać na gospodarkę. Ponadto istniejąca literatura w dużej mierze koncentruje się na USA oraz, choć już w znacznie mniejszym stopniu, na krajach Europy Zachodniej. Koniecznym wydaje się zatem uzupełnienie istniejących badań przykładami pochodzącymi z innych krajów, w szczególności tych, które, mimo iż powszechnie uważane są za państwa charakteryzujące się dużym natężeniem konfliktu politycznego, nie doczekały się jeszcze pogłębionych analiz. Wyzwaniem dla przyszłych badań jest także zastosowanie nowych narzędzi analitycznych do oceny znaczenia, jakie polaryzacja polityczna może mieć dla kształtowania wyników gospodarczych.

Projekt ma na celu analizę zjawiska polaryzacji politycznej w Polsce i skutków, jakie może ona nieść dla procesu kształtowania polityki gospodarczej. Uwaga będzie skoncentrowana na polaryzacji elit politycznych i decyzjach podejmowanych przez partie polityczne i poszczególnych polityków podczas głosowań w Sejmie. Analiza dotyczyć będzie okresu 2005–2019, a zatem okresu, w którym dominującą pozycję na scenie politycznej miały dwa ugrupowania: Platforma Obywatelska (PO) oraz Prawo i Sprawiedliwość (PiS). Ponadto, i co jest szczególnie ważne biorąc pod uwagę problematykę projektu, jest to czas, w którym stosunki między tymi dwiema partiami zmieniły się diametralnie: partie, które w 2005 roku powszechnie postrzegane były jako naturalni koalicjanci, nie tylko wspólnych rządów nie podjęły, ale stały się zaciekłymi rywalami w walce o władzę.

Za pomocą narzędzi ekonometrycznych i analizy sieciowej w projekcie podjęta zostanie próba sprawdzenia na ile obie partie i poszczególni posłowie je reprezentujący, rzeczywiście (nie)zgadzają się ze sobą. W tym celu analizie poddane zostaną wyniki głosowań sejmowych w badanym okresie. Szczególna uwaga zostanie poświęcona porównaniu wyników głosowań nad polityką gospodarczą z wynikami głosowań nad pozostałymi kwestiami. Jeśli chodzi o te pierwsze, skoncentrujemy się na głosowaniach dotyczących polityki społecznej (np. wsparciem dla rodzin wielodzietnych, wiekiem emerytalnym), zmian w podatkach (np. VAT) lub ustaw budżetowych. Przyjęcie takiej perspektywy pozwoli ocenić, czy konflikt polityczny wpływa w różny sposób na sprawy gospodarcze i pozostałe. Ponadto, podjęta zostanie próba sprawdzenia, czy głosowania nad kwestiami gospodarczymi w okresach zawirowań w gospodarce lub przed kluczowymi spotkaniami Rady Europejskiej, skłaniają przeciwstawne obozy polityczne do zawieszenia broni, czy wręcz przeciwnie, dolewają oliwy do ognia.